

Uudised

Avoterm rajab Märjamaale säästlikuma soojatrassi ja biokütusekatlamaja
Lk 2

Arvamus

Ravimid odavamaks ja eriarsti juurde kiiremini
Lk 4

Uudised

Post24 astub Raplas SmartPOSTi kõrvale
Lk 3

Sport

Selgus Rapla MK meister korvpallis
Lk 6

Siseminister tunnustas ASi Ingle

Eero Runge

Sel aastal esimest korda tunnustas siseminister ettevõtjaid, kes on oma tegevusega toetanud vabatahtlike päästjate, merepäästjate või abipolitseinike tegevust Eestis või kes on andnud muul vabatahtlikkust toetaval moel panuse ühiskonna turvalisuse tõstmisesse.

22. mail jagas siseminister tänava esitatud nominentidele auhinnad kätte. Kokku tunnustati üheksat ettevõtet, kes kõik said endale vastavad tunnustused ning õiguse kasutada oma firmasümboolika kõrval ka spetsiaalselt väljatootatud logo.

Raplamaal tegutsevatest ettevõtetest pälvis auhinna AS Ingle, keda tunnustati vabatahtlike päästjate toetamise eest.

Raplamaa päästeosakonna juhataja Raul Aarma on veendunud, et selline riigipoolne tunnustamine on väga vajalik. "ASi Ingle puhul võiks just ära märkida töandja mõistlikku ning toetavat suhtumist vabatahtlikesse päästjatesse, kes neil töötavad. Samuti Kaiu vabatahtlike komando päästeauto varustuse täiendamisel tehtud panust," sõnas Aarma.

Ka ASi Ingle juhataja Aare Leinberg peab nende ettevõtetele omistatud riigipoolset tunnustust väga oluliseks ning leiab, et selliste auhindade kätteajamisega taotleb riik laiemat ühiskondlikku tähelepanu eelkõige teatud kitsaskohtadele, milleks riigil endal ei pruugi alati vahendeid jätkuda. "Tore on see, et riik on hakanud selliste eraettevõtete toetamisele tähelepanu pöörama. Eks kunagi oli ju igas külas olemas oma pisike vabatahtlike päästjate salk, mis koosnes kohalikest inimestest. Oleme vastavalt võimalustele sellist mõtet ja suhtumist omalt poolt toetanud. Olgu see tugi siis moraalne või rahaline," rääkis Leinberg.

Kuidas hakkab ettevõtte saadud logo kasutamise õigust kasutama, seda Aare Leinberg veel täpselt öelda ei osanud, kuid kinnitas, et kindlasti kavatses nad logo oma firmasümboolika kõrval eksponeerida hakata.

Vabaõhumuuseumi külapood elustab vana hea Eesti aja

Foto: AARE HINDREMÄE

Lau külapoes teenivad ostjaid sarmikad poeprellid, kes löövad hindu kokku arvelaual.

Reet Saar

Eesti Vabaõhumuuseum avas 22. mail, täpselt oma 55. sünnipäeval uue eksponaathoone - endisaegse külapoe, mis on toodud Raplomaalt.

1999. aastal ostis vabaõhumuuseum Kehtna valla Lau külas asunud hoone, milles 1930. aastatel peeti külapoodi. Mullu suvel hakati seda üles ehitama. Rootsipunasest värvitud hoonel on kaks sissepääsu. Poodi viiva ukse kohal olev silt teatab: Koloniaalkauplus A. Tikerberg. Paremalt oleva väikese veranda kaudu pääseb omaniku eluruumidesse. Maja ümbritseva lippaia lattidest õhkub värsket tõrvalõhna. Vanaemaeagse lillevalikuga peenar maja otsas on

ääristatud valgeks värvitud kividega.

Haljastus on veel nii värsket, et muru ei ole jõudnud tärgata, kuid taas elustatud õhkkond on nähtav ja tuntav. Seda aitavad luua 1930. aastate stiilis riietatud asjaosalised: poemüüjad, lasipuu najal õlut rüüpad külamehed, kangaproovidega ilmunud kaubapakkuja, hobuvankril kohale toodud kaubad ja eri ühiskonnakihte kujutanud ostjad.

Poeproua hoogsalt alanud äriajamisse sekkus Eesti Vabaõhumuuseumi direktor Merike Lang, et meenutada hoone ajalugu. „Kunagises Inglise vallas kolme tee ristis asunud Lau külapoodi kutsuti madala asukoha tõttu Pasaagu poeks. Meil asub see hoone kõrgemas kohas ja sellist nime pole vaja kasutada,“ märkis direktor. Külapood on kergesti leitav: muuseumi peatänavast esimene tee vasakule ja juba maja paistabki.

Hoone ajaloost on vähe teada, aga ilmselt on see algselt ehitatud elumajaks, kus 1930. aastatel hakkasid ema ja tütar poodi pidama. See oli nn segapood, kus pakuti erisugust kaupa ja poeomanik armastanud ostjatele rõhutada, et hinnad on „angroo“ ehk hulgihinnad. Omal ajal töötas majas ka räsep ja käsitöömeister hakkab siin nüüdki oma teenuseid pakkuma. 1940. aastal müüsid omanikud natsionaliseerimise hirmus poe maha ja edaspidi oli see elumaja.

Poe ülesehitamisel andis oma panuse 40 tegijat, peatöötajaks oli OÜ Katusekatja. Selle juht Ahto Raudoja, kes on praegune setude ülemsootska, pidas setukeelse tervituse ja õnnistas poodi setude napsuga, kostitas sellega ka kohalviibijaid ning kinkis muuseumile kunagise Matsuri poe sildi.

Tseremoonial osales arvu- kait Lau küla inimesi. Sõna

võttis Lau külanem Aare Hindremäe: „Meie külale on tänane päev väga tähtis. Mäletame seda maja ja on tore, et see saab uue hingamise. Mul on hoonega ka isiklik side – see asus mu vanaisa talu maadel ja seal elas pere, kelle lapsed olid mu mängukaaslased.“ Külavanem märkis, et 20 suitsuga Lau küla on elujõuline: 2011. aasta tegevuse eest sai Inglise külade piirkond, kuhu ka Lau küla kuulub, Raplamaa aasta küla tiitli. Hindremäe kinkis muuseumile vanaaegse kasti, millega ta vanaema viis mune külapoodi ja turule.

Tervitussõnu lausunud kultuuriminister Rein Lang tegi lühidalt: „Ei sõanda teid kauem kinni hoida, sest õhkkond on selline, nagu vanasti oli kümme minutit enne Tallinna kaubamaja avamist.“ Ta soovitas muuseumil soetada endale ka kunagine kohtuhoone, sest planeeringute pärast on ala-

tihti kohtuvaidlusi ja siis on lähemal asju ajamas käia.

Siis pääseski poodi, mille sisemuses oli elustunud ajalugu ja kus pakuti endisaegse väljanägemisega kaupade. Kommid pakuti tuutudesse, kes ostis jupki vorsti, sai saia pealekauba.

Vabaõhumuuseumi direktor Merike Lang tõi välja Lau külapoe eripära: „Muuseumis on suurem osa talud, aga nüüd on meil ka külapood. Antud poe sisemusest ühtki fotot ei ole, aga teistele materjalidele tuginedes püüdsime taastada 1930. aastate külapoe olustiku. Pood jääb aasta ringi avatuks.“

Muuseumi teadur Hanno Talving on uurinud poe ajalugu. Ta hindas seda, et kui kunagi suutsid kaks naist väikeses külas poodi pidada, siis järelikult oli neil kliente. „Tänases Lau külapoes pakutakse vanamoelust kaupade, mille valmistamisel tulid meile appi mitmed väiketootjad,“ ütles Talving.

POLITSEITEATED

Raikküla vald

22. mail kella 16 paiku löödi Raikküla külas asutuse territooriumil 17aastast noormeest.

Rapla vald

15. või 16. mail tungiti Raplas Uuel tänaval abihoonesse ja varastati kaks saagi ning kütust. Kahju on 800 eurot. Ajavahemikul jaanuar kuni mai 2012 varastati Alu alevikus Vahe tänaval ettevõtte territooriumilt haagis. Kahju on 2007 eurot.

Allikas: Politsei- ja piirivalveamet

PÄÄSTETEATED

Veel üks tulekolle

18. mail kell 21.49 sai Häirekeskus teate, et Kehtna vallas Hertu külas tuleb varem põlenud laudast taas suitsu. Laudas oli tulekahju 14. mail ning 15. mail tegid päästjad seal järelokustutust. Nüüd tuvasid päästjad sündmuskohal üheruutmeetrise tulekolde ning kustutasid selle.

16. mail käisid päästjad kustutamas talumaja Kohila vallas Loone külas. 20. mail kell 12.52 sai Häirekeskus teate, et sama maja tossab uuesti. Päästjad leidsid sündmuskohalt ühe tulekolde ning kustutasid selle.

Põles kurepesa

21. mail kell 00.45 käisid päästjad Kärü alevikus, kus elektrikposti otsas põles kurepesa, mis oli arvatavalt süttinud elektriliinidest saadud sädemest. Päästjad kustutasid põlengu.

21. mail kell 17.01 tuli teade, et Märjamaa vallas Veski külas põleb ühekorruseline kõrvalhoone. Päästjate saabudes selgus, et hoone põles lausleegiga, päästjad kustutasid põlengu. Tulekahju sai alguse piksest.

Tuleoht tööstuses

20. mail kell 04.38 teatati Häirekeskusele, et Rapla linnas Kastani tänaval töötab automaatne tulekahjusignalisatsioon. Päästjate saabudes selgus, et tööstusettevõtte valmistoodangu laos töötanud toonimismasinade pesuseadmel oli pesuvee pealevool takistatud ning temperatuuri tõusuga eraldus masinast auru. Päästjad lülitasid seadme välja ning ventileerisid ruumid.

Suitsuanduril tuli vahetada patareid

20. mail kell 06.57 hakkas Raplas ühes Tallinna maantee korteris tööle suitsuandur. Päästjate saabudes selgus, et tulekahju ei olnud. Päästjad võtsid suitsuanduri laest alla ning selgitasid korteriomanikule, et andur vajab uut patareid ning seejärel tuleb andur uuesti lakke paigaldada. Päästeamet tuletab meelde, et kui suitsuandur annab üksikuid signaale, on see märguande sellest, et patareid hakkab tühjaks saama ja tuleb välja vahetada. Samuti on vaja regulaarselt kontrollida suitsuanduri korrasolekut.

Allikas: Lääne Päästkeskus

Avoterm rajab Märjamaale säästlikuma soojatrassi ja biokütusekatlamaja

Maire Kõrver

Selleks, et soojahind tarbijale veelgi kallimaks ei läheks ja Märjamaa võrgupiirkond säästlikumalt toimiks, lubab soojatootja OÜ Avoterm ehitada uue biokütuse katlamaja ja asendada soojakadusid tekitava õhutrassi pinnasesse viidud soojustorustikuga.

Vastavalt tänavu 30. märtsil Märjamaal toimunud Märjamaa valla esindajate, OÜ Avoterm esindaja ja Konkurentsiameti esindajate kohtumisel kokkulepitule esitas OÜ Avoterm oma tegevuskava Märjamaa võrgupiirkonna tõhusamaks toimimiseks. N-õ härjal sarvist haaratakse juba lähiajal, sest tänavu juunist septembrini plaanib Avoterm rekonstrueerida Märjamaa ujula soojustrassi. Sellega seoses tuleb esmalt likvideerida senine ebaefektiivne õhutrass ning paigaldada eelisoleeritud soojustorustik maasse. Juunis-juulis on OÜ-l Avoterm kavas esitada Keskkonnainvesteeringute Keskusele kaasfinantseeri-

OÜ Avoterm plaanib soojakadusid tekitava õhutrassi asendada pinnasesse viidud soojustorustikuga.

Foto: SIIM SOLMAN

mise taotlus Märjamaa biokütusekatlamaja ehituseks. Biokütusekatlamajaga oleks võimalik mõlema Märjamaa soojusvõrgu (katlamajad on Märjamaal Pärna tänaval

ja Raua tänaval) kütmine. Märjamaa uue biokütusekatlamaja projekteerimist ja ehitust plaanib OÜ Avoterm alustada järgmisel aastal. Töö on plaanis lõpuni viia juba 2013.

aasta detsembriks. Kui eelnimetatud töödega on üheloop, siis järgmisel aastal (juunist septembrini) ehitatakse Märjamaa alevisse eelisoleeritud soojustorustik kahe Märjamaa

soojusvõrgu ühendamiseks. OÜ Avoterm juhatuse liige Mati Sarap selgitas, et hetkel on Märjamaa alevis katlamajad Pärna ja Raua tänaval, kuid uue katlamaja asukoht on planeeritud nende kahe piirkonna vahele. "Selles osas on ka kohalik omavalitsus kinnitanud oma soovi leida sobilik asukoht nimetatud piirkonnas. Selline katlamaja võimaldaks ühendada mõlemad võrgupiirkonnad ja tagaks soodsamal kütusel soojuse mõlemale piirkonnale. Samuti on sellisel kujul tagatud katlamaja efektiivsem töö soojuse tootmiseks ja jaotamiseks, kuna katel saab töötada suuremal koormusel. Selleks on aga samuti vajalik ehitada uued soojustrassid uuest katlamajast mõlemasse võrgupiirkonda," rääkis Sarap. Senine katlamaja ja Märjamaa ujula vaheline soojatorustik, millel on pikkust peaaegu 600 meetrit, asendatakse eelisoleeritud torustikuga, mis paigaldatakse pinnasesse. Uue torustiku pikkus tuleb vaid ligi 120 meetrit. Seega väheneb oluliselt trassi pikkus. "Uus trass dimensioneeritakse vastavalt reaalsele vajadusele ja oluliselt paraneb trassi soojustus, seega vähenevad kaod," märkis Mati Sarap. Tööde alustamiseks on Märjamaa vallavalitsus väljastanud projekteerimistingimused eelmise aasta septembris.

Mini-Põrgupõhja retke tublimad olid Harju noorkotkad ja Pärnu kodutütred

Maire Kõrver

Kaiu, Kehtna ja Kärü vallas metsade ja põldude vahel võis 18.-20. maini näha luuramas matkakottidega noorukeid, kes osalesid noorte mängulisel luureretkel Mini-Põrgupõhja retk 2012.

Võistlejad püüdsid vältida kontakti "vastasega" ja teiste inimestega ning võimalikult varjatult liiguti kontrollpunktist kontrollpunkti. Seal pidid võistlejad lahendama mitmesuguseid ülesandeid: tuli paadiga sõita, sportpüssist lasta ning läbida takistusrada. Oma oskusi ja teadmisi näidati esmaabivõtete tundmisel, kauguste mõõtmisel jne. Lahingutegevuse imiteerimiseks kasutati ka paukpadruneid.

Luureretke, milles osalesid 14-17aastased noorukid, kor-

Mini-Põrgupõhja retke 2012 tõi Kaiu, Kehtna ja Kärü valla metsade ja põldude vahele matkakottidega noori ning võis kuulda ka paukpadrunite laske.

Foto: eraokogu

raldas Noorte Kotkaste Rapla malev ja Kodutütarde Rapla ringkond koostöös Kaitseliidu Rapla maleva ja Naiskodukaitse Rapla ringkonnaga. Lisaks Rapla maleva võistkondadele olid retkel külalistena Harju, Pärnu, Tallinna ja Järva ma-

leva esindajad. Kokkuvõtteid tehes ilmnes, et tublimad olid Harju noorkotkad ja Pärnu kodutütred.

Rapla Maleva noorteinstruktor Leho Rohtla märkis, et koos saatjate ja korraldajatega oli retkega seotud tänavu

kokku ligi 100 inimest, neist võistlejaid oli 65, ülejäänud olid tugijõud. Võistkondi oli retkel tänavu 13, igaühes neli liiget ja võistkonna eest vastutav täiskavanud esindaja.

Noorte Kotkaste Rapla malevapealik Jaan Kukkk tõdes,

et kaitseliitlaste kontsentratsioon Rapla maakonnas on nii suur, et Mini-Põrgupõhja retkest levis info kas või suust suhu nendegi hulgas, kes meediast eelteavitust võib-olla ei märganud. Seega ei tekitanud retkelised kelleski segadust ega peetud neid eksinuteks, kellele tulnuks teed juhatada.

Jaan Kukkk lisas, et Mini-Põrgupõhja retk 2012 oli pühendatud RVLi (Relvastatud Võitlejate Liit) võitlejatele ning nendele nõukogude okupatsiooni ajal tegutsenud metsavendadele, kes ei alistunud võõrale võimule. Eesmärk on jätkata juba traditsiooniks kujunenud võistluslikku retke ning tõsta noortes huvi ja valmidust tegutseda füüsilist ja vaimset vastupidavust, teadmisi ja oskusi nõudvates tingimustes.

Retkel selgitati välja ka Rapla maleva esindus üleriigilisel Mini-Ernal ja Ernakesel osalemiseks. Raplat esindavad Mini-Põrgupõhja retkel maleva tublimateks osutunud võistkonnad Juurust ja Raplast.

Raplamaalased taotlesid toetust taastuenergia seadmetele

Eero Runge

30. aprillil KredExi välja kuulutatud ning eramajadele suunatud renoveerimistoetust väikeelamu rekonstrueerimiseks saab taotleda veel 2013. a detsembri lõpuni. Küll aga peatas KredEx taotlejate suure huvi ning vahendite kiire lõppemise tõttu juba alates 14. maist taastuenergia toetuste taotluste vastuvõtu.

Renoveerimistoetus on mõeldud elamu välispiirete soojustamiseks, välisakende ja -uste vahetamiseks, küttesüsteemi asendamiseks või renoveerimiseks ning ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimiseks või soojustagastusega ventilatsioonisüsteemi paigaldamiseks. Toetuse määr on kas 25 või 40 protsenti ehk siis vastavalt ettenähtud energiamärgise (D või C) nõuete saavutamiseni.

KredExi poolt ettenähtud renoveerimistoetuste kogusumma on 3 miljonit eurot ning 10. maiks oli esitatud 98 taotlust kogusummas 1,1

miljonit eurot. Taotluste läbivaatamiseks ettenähtud aeg on 30 tööpäeva ning tänaseks läbivaadatud 45 taotluse hulgas ei ole olnud ühtegi Raplamaalt esitatud taotlust.

Taastuenergia 60%-lise toetuse saamiseks peab taotleja väikeelamule paigaldama päikesekollektori soojusenergia tootmiseks. Toetuse saamiseks 70% ulatuses taastuenergia seadmete soetamise ja paigaldamise maksumusest peab taotleja paigaldama väiketuuliku või päikesepaneeli elektrienergia tootmiseks. Taastuenergia seadmete kasutusele võtmiseks eraldatud kogusumma oli kokku 1 miljon eurot.

Taastuenergia seadmete kasutusele võtmiseks oli 10. maiks esitatud 186 taotlust kogumahuks 1,8 miljonit eurot. Täna on ettenähtud 161 taotlusest on Raplamaalt esitatud 7 taotlust. Neist viis on mõeldud päikesekollektori ja kaks päikesepaneeli soetamiseks ning nende paigaldamiseks.

Preimanni ja Pärnati olümpia kvalifikatsiooniturniir algas edukalt

Raplamaa Sõnumid

Teisipäeval alanud Euroopa meistrivõistlused on vibusportlastele ühtlasi Londoni olümpiamängude eelviimane kvalifikatsiooniturniir. Eestlastest on siiani edukaim Anneli Preimann, kes lõpetas kvalifikatsiooni OM-i pääsmete arvestuses viiendal kohal.

Eile pärastlõunase seisuga olid Preimann ja Pärnat tõusnud EM-i konkurentsis 32 parema hulka. Euroopa meistrivõistluste individuaalne võistlus jätkub täna, 24. mail, Euroopa olümpia-pääsmete pannakse lukku reedel, 25. mail.

Naiste arvestuses hoolitses eestlaste parima tulemuse eest taas Anneli Preimann, saades 627 silmaga (72 noolt 70 meetrilt) kvalifikatsioonis 22. koha. Reena Pärnat esines teisipäeval enda kohta tagasihoidlikult, saades 589 silmaga 59. koha. Naiskonna kolmas liige Siret Luik lasi 566 silma ning sai 69. koha. Kahjuks pidi Luik tunnustama kolmapäeval iirlanna Reidy 6:4 paremust ja tema lõppkohaks Euroopa meistrivõistlustel jäi 57. koht. Kõik kolm esindavad Järvakandi vibuklubi Ilves.

„Kindlasti õnnestus kvalifikatsioon palju paremini kui seni käesoleval hooajal, aga midagi jäi veel ka varuks,“ seletas Preimann oma esinemist teisipäeval. See varu

tuli kasuks eilses 1/24 matšis, kus vastaseks oli Taani laskur Laursen. Lõppseis jäi küll 7:3 Preimanni kasuks, kuid punktide võtmiseks „kollasest“ välja lasta ei tohtinud.

Pärnati võrdlemisi madal koht kvalifikatsioonis andis 1/48 matšis vastaseks 54. asetusega Armeenia laskuri Shahnazaryani, kelle Pärnat alistas 6:4. 1/24 matšis tuli vastaseks kvalifikatsiooni 11. asetusega belglanna Stryf. Tasavägine matš viis „ümberlaskmise“ ehk lisanooleni. Pärnati närv oli tugevam ja nool tabas tsentrile lähemale.

Täna hommikul kohtuvad Preimann ja Pärnat Euroopa meistrivõistlustel omavahel. Kahjuks on ainult ühel neist võimalik jõuda Euroopa 16 parema hulka. Eile toimusid matšid kuni pronksifinaalini. Kullamatšid peetakse laupäeval.

Jääb loota, et Preimannil ja Pärnatil õnnestub oma vormi kõige paremini realiseerida reedel ja tuua Eestile olümpia-koht. Amsterdamis on eraldi turniir neile Euroopa riikide laskuritele, kel veel puudub Londoni olümpiapääsmete. Selles arvestuses saavutas Preimann kvalifikatsioonis 5. koha, Pärnat 32. koha ja Luik 42. koha. Reedel jätkub olümpiakohtade turniir play-off süsteemis duellide laskmisega – olümpiapääsmete teenivad kolm esimest riiki.

Nagu nimigi ütleb, saab Rapla Maxima juures asuvaid Post24 pakiautomaate kasutada ööpäevringi

Foto: SIIM SOLMAN

Post24 astub Raplas SmartPOSTi kõrvale

Vivika Veski

Alates tänasest saab Raplast lisaks SmartPOSTi automaatidele saata pakke ka Eesti Posti kaudu - mõlema firma automaadid asuvad Maxima kaupluses.

Erinevalt SmartPOSTi pakiautomaatidest paiknevad Eesti Posti Post24 automaadid õues. Nagu nimigi ütleb, saab neid kasutada ööpäeva ringi.

ASi Eesti Posti logistika divisjoni juhi Ansi Arumeele sõnul tehti neile Raplast ettepanekuid, et sellesse linna oleks pakiautomaati vaja. „Lähtudes klientide soovidest, otsustasime paigaldada Post24 pakiautomaadi Rapla Maxima juurde,“ selgitas Arumeele.

Eesti Posti kommunikatsioonijuht Inge Suder täpsustas, et küsitlus näitas, et kõige rohkem liigub inimesi just Maxima juures. Asukohavahetuse mõjutas samuti see, et Maxima juba on Eesti Posti partner, lisas Suder.

Post24 automaatidele pääseb ligi nii jalgsi kui

ka autoga. Turvalisuse tagamiseks on pakiautomaatide juurde paigaldatud valve-seadmed. Paki vastuvõtmiseks kulub seal 15 sekundit. „Rapla Maxima Post24 pakiautomaati täidetakse ja tühjendatakse tööpäeviti kaks korda päevas,“ märkis Arumeele.

Paki teekond on jälgitav ka veebist. Eesti Posti kinnitusele on Post24 vahendusel paki saatmine Eesti piires paki edastamiseks kõige soodsam viis. Eesti Post on sõlminud koostöölepped ka suuremate e-kaubamajade ja postimüügi-firmadega, kust kaupa tellides saab valida paki saamise kohaks pakiautomaadi.

Lisaks Raplale paigaldatakse pakiautomaat Valka. Koos Post24 pakiautomaatidega on Eesti Postil 403 pakki saatmis- ja väljastuspunkti üle Eesti, millele lisandub suve algusest 35 automaati Leedus.

Itella SmartPOST OÜ konkurendi saabumist Raplasse ja samase kaubanduskeskuse ei pelga. Ettevõtte müügijuhi Vitali Vorobjovi sõnul on neid kaubanduskeskusi, kus Itella SmartPOSTi pakiautomaatide lähedusse ka Eesti Post oma automaadid on paigaldanud, praegu juba Eestis mitmeid.

„Kogemus on näidanud, et SmartPOSTi tulemusi see olulisel määral ei mõjuta,“ tõdes Vorobjov. „Pigem tekitab see esialgu klientides segadust, aga lõppude lõpuks valib klient ikkagi selle teenuse, mis on usaldusväärne ja kvaliteetne. Eelmise aasta jooksul me peaaegu kahekordistasime oma turuosa eraisikute pakiturul ning kasvutrend on jätkuv. Sellepärast ei pea ka Rapla SmartPOSTi kliendid kartma, et nad meie teenusest ilma võiksid jääda.“

Vorobjovi hinnangul on SmartPOST kliente võitnud oma teenuse kõrge kvaliteedi ja mugavusega, mida toetab ka neljanda tegevusaasta alguseks saavutatud 38-protsendiline turuosa pakiturul, kus eraisikud ise pakkide järel käivad.

„Samuti on meie automaadid mugavalt kaubanduskeskuste sisepindadel. Nii ei pääse Eesti suvine palavus ega talvine pakane õrna sisuga pakki kahjustama. Nende konkurentsieliste keskendume ka edaspidi,“ lubas Vorobjov. Eesti Post võttis pakiautomaatide kasutusele 2011. aasta augustis, SmartPost tegutseb Eesti pakiautomaaditurul neljandat aastat.

Tartu Lions Klubi tegi lühitutvuse Raplamaaga

Möödunud laupäeval tegid Tartu Lions Klubi liikmed ringsõidu Rapla kihelkonnas.

Poole päevaga jõuti viibida Alu mõisas, Kabala villaveskis, uurida parvetamis- ja vesijalgrattasõidu võimalusi Kabalas. Lipa vanas koolimajas Uku Masingu toas meenutas Anne Kalf maailma üht suuremat põlglohti Uku Masingut. Külalistele avanes veidi hiljem võimalus viibida ka Masingu kodutalu hoovil. Raikküla mõisa juures võisid nad näha, mida seal on juba jõutud restaureerida.

Raplas vaataskid külalised kirikut ja Raimond Valgre tuba kultuurikeskuses. Päev lõppes Krantsi kõrtsis. Soov oli külalistele veel mõndagi näidata, kuid aeg seekord paraku enam ei võimaldanud.

Kuuldud tagasiside põhjal meeldisid tartlastele enim Alu mõis, Kabala Villaveski ja Rapla kirik.

Mare Paidla

Gripihooaeg on läbi

Terviseameti teatel jõudis juba eelmisel nädalal haigestumise ülemine hingamisteede viirusnakkustesse ja grippi varasemate aastate jooksul jälgitud tavapärasele tasemele.

Sel nädalal haigestumiste langus jätkus. Grippi haigestumise intensiivsus oli madal, registreeriti vaid üksikuid haigusjuhte. See tähendab seda, et gripihooaeg on selle nädalaga lõppenud.

Laboratoorselt kinnitati eelmisel nädalal Eestis viis gripiviirust, neist neli A-grippi ja üks B-grippi. Lisaks kinnitati üksikuid paragripi-, adenoviiruse ja RS-viiruse proove, kuid domineeriva viiruse määramiseks oli positiivsete proovide arv liiga madal.

Ka mujal Euroopas on grippi ja ülemiste hingamisteede viirusnakkustesse haigestumise tendentsid sarnane ning kõik riigid hindavad grippi haigestumise intensiivsust madalaks.

Gripihooaja algusest on laboratoorselt kinnitatud grippi 452 korral, neist 415 korral oli tegu A-gripi ja 37 korral B-gripi juhuga.

Raplamaa Sõnumid

RAPLAMA SÕNUMITE VEERG

Võib-olla kirjutatakse temast kunagi romaan, aga see on ka kõik

Ajalugu tunneb mõningaid, kes on eri aegadel rääkinud valitsejatest nende valitsemisajal tõtt. Üldjuhul on nad hulluks tunnistanud. Mõned on mingites asjades ka süüdlaseks tehtud ja pikaks ajaks vangid pandud.

Tõe rääkimine on ohtlik tegevus. Üldjuhul on kasulik, kui tõde osatakse doseerida. Nii, et see ei oleks rääkijale ega kellelegi teisele ohtlik. Ausus on karistatav ning absoluutne tõde võib endaga kaasa tuua purustavaid tõrme. Seda enam, et mõnikord on mõni tõerääkija ka lihtsalt avantürist, kes soovib „avameel-

Tõnis Tõnisson, peatoimetaja

susega“ kedagi millegi eest karistada või siis kedagi mõnelt toolilt tõugata, et ise sinna asemele ronida. Seega on ausus ja tõe rääkimine peale kõige muu ka väga keerulised nähtused, mille tegelikke eesmärke on sageli peaaegu võimatu tuvastada.

Enamikule inimestest meeldiks elada maailmas, kus valitsevad ainult pooltõed, kus küll teatakse, et valskus ruulib, kuid

puuduvad kinnitused, et see tõesti nii on. Tegelikult ei tahagi keegi kristalset tõtt teada. See on torkiv ja külm. Sellepärast tõerääkijaid väga ei armastatagi, nad on tülikad, toovad jamasid kaela.

Niisiis, kes on Silver Meikar, mees, kes lõhkas teisipäevases Postimehes haisva annetuspommi? On ta hull või avantürist? Kas ta ikka adub, millega mängib, või teab tüüp väga täpselt, mille peale läheb, ja tal on tagataskus veel trumpe? Kujutan ette, et just need on küsimused, mis vaevavad praegu mitte ainult Reformierakonna, vaid kõigi parteide juhtivoliitikute päid. Igatahes pöördus juhtiv riigiprokuröör Heli Sepp ju eile, pärast mitmetunnist vestlust Meikariga, kõigi südametunnistusega parteilaste poole üleskutsega minna ja rääkida hinge puhtaks. Aus ülestunnistus ei toovad veel karistust kaasa. Äkki leidub veel mõni, kellel on häbi seni elatud aastate ja kordasaadetud tegude pärast! Näiteks härrad Palling ja Heinvee, kelle nimed on sellest loost Raplamaaga seoses läbi jooksnud?

Arvan, et enamik meist usub Meikari aususse. Hoopis vähem on aga neid, kes loodavad, et sellest ka midagi olulist sünnib. Hulluks seda meest ilmselt ei tehta, sooja kohta ka ei anta, sõbrad ja tuttavad pöörduvad temast ära ja hullema vältimiseks tuleb tal endal ära minna. Välismaale. Ükskõik kelleks.

Kui juhtub ime, siis kirjutab keegi kunagi saja aasta pärast ehk romaani „Ansipi hull“ ja võib-olla tehakse sellest isegi vingel lavavariants. Aga meie, kes me selle loo tunnustajaks oleme, siis enam raamatuid ei loe ja teatris ei käi. Ma ei usu ammu enam, et ükski Eesti erakond suudab poliitikat tehes silmavaate ausa ja käed puhtana hoida.

Ravimid odavamaks ja eriarsti juurde kiiremini!

Hanno Pevkur, sotsiaalminister

Ikka on nii, et positiivsemad uudised kipuvad kiiresti ununema ja neist räägitakse vähem.

Kuigi vaid natuke rohkem kui kuu tagasi tõusid pensionid, mille tulemusena lisandub keskmist vanaduspensionist saava inimese rahakotti juurde umbes 160 euro aastas, on see sõnum juba ununemas.

Nii pensionitõusu kui ka muude positiivsete sammude otseseks eesmärgiks on aga see, et inimeste elujärg paraneks. Elus hakkama saamisega on eriti eakatel otseselt seotud näiteks ravimite hinnad. Seda väga lihtsal põhjusel.

Statistika näitab, et eakate jaoks moodustavad kulud ravimitele väga suure osa nende igakuisest sissetulekust. Seetõttu oleme näinud suurt vaeva, et ravimid muutuksid inimestele odavamaks. Lisaks

erinevatele kampaaniatele, digireseptile ja ravimitootjatega läbirääkimistele tegi Vabariigi Valitsus hiljuti Riigikogule ettepaneku seadusemuudatusteks, millega kaotatakse 12,79 euro suurune ravimihüvitise maksimaalmäär 50-protsendilise soodustusega ravimite puhul. Sellised soodusravimid moodustavad aga kõigist retseptidest ligi poole.

Praeguste arvatute kohaselt väheneb inimeste omaosalus 50-protsendilise soodustusega ravimite ostmisel umbes 22 protsendi võrra keskmise retsepti maksumuse kohta. Näiteks eakad, kes peavad insuldi vältimiseks kasutama olulise kõrvaltoime või ebaefektiivsuse tõttu dabigatraani, väheneb kahe kuu ravimite hind

lausa 342,4-lt eurolt 179,8 eurole ehk ligi poole võrra! Vahe on märkimisväärne ja võit inimesele suur. Muudatuste oluline lisaväärtus seisneb veel selles, et ravimi soodustus ei ole enam seotud retseptide arvuga. See võimaldab välja kirjutada ühele retseptile korraga rohkem ravimit ja ka näiteks

suuremaid pakendeid, mis omakorda vähendab retseptide väljakirjutamise ning visiitide arvu, kus varem käidi vaid retseptide väljakirjutamise pärast.

Eelnõuga tehtav teine oluline muudatus on suunatud eriarsti juurde järjekordade lühendamisele. Muudatuse vajadusele on tähelepanu juhtinud ka Riigikontroll ning koostöös perearstidega on ette valmistatud ettepanekud, mille kohaselt krooniliste haigustega patsientide tavapärase jälgimise muutub perearstide igapäevase töö osaks. See aitab märkimisväärselt vähendada eriarstide poole pöördumisi tervisehäädade, mis sisulduvad perearsti töövaldkonda, ja korrastab tervishoiusüsteemi.

See omakorda tähendabki, et eriarstide vastuvõtuaegad peaksid juurde tulema ja seeläbi ka järjekorrad eriarsti vastuvõtule tasapisi vähenema hakkama. Jääb vaid loota, et Riigikogu ettepanekud muudatuse kiiresti vastu võtab ja positiivsed muudatused jõuaksid inimesteni realsuses kiiresti ka kohale.

Statistika näitab, et eakate jaoks moodustavad kulud ravimitele väga suure osa nende igakuisest sissetulekust.

INFORMATSIOON

Inimesed saavad avaldada arvamust kloonitud loomade toiduks kasutamise kohta

Merike Lees, Avalike suhete osakond, Põllumajandusministeerium

Euroopa Komisjon korraldab maist septembrini liikmeriikides veebiküsitluse

Doonoripäev Raplas

Eva Maimre, Kommunikatsioonispetsialist, SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

Terveid ja abivalmis inimesi kutsutakse donoripäevale kolmapäeval, 6. juunil kella 10.30-15 Rapla Kultuurikeskuses (Tallinna mnt 17, Rapla). „Käes on aeg taaskohtuda

kloonitud loomade toiduks kasvatamise ja kasutamise kohta.

Küsitlus puudutab ainult loomade kloonimist toiduks kasutamise eesmärgil ega käsitle muudel eesmärkidel loomade kloonimist, näiteks teadusuuringute või farmaatsiatoodete eesmärgil, samuti mitte ohustatud liikide või tõugude kloonimist.

Uuring on üks tegevus, mida komisjon viib läbi hindamaks toiduks kasutatavate loomade kloonimise majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju nii ELi kui ka ELi mittekuuluvates riikides. Tulemuste põhjal teeb Euroopa Komisjon

ettepanekuid selle sektori reguleerimiseks 2013. aastal.

Küsitlus on suunatud kõigile asjast huvitatud kodanikele, valitsusvälistele organisatsioonidele riigiasutustele, aga ka töuloomakasvatajatele ja talupidajatele, toiduainetööstuse ja jaekaubanduse ettevõtetele, kloonimisettevõtetele.

Euroopa Liidus ei ole kloonitud loomi toiduks kasutatud. Samas on kloonimine maailmas paljudes riikides juba üsna laialdaselt levinud tõuaretuslikel eesmärkidel, samuti ohustatud liikide säilitamise eesmärgil ning lemmikloomasektoris.

arendusjuht Ülo Lomp. „Kutsume Rapla inimesi osalema ka donoritelkide suvetuuril, mille käigus püstitatakse juulis ja augustis võimsad Kaitsevää telgid linnade keskvaljakutele Rakveres, Keilas, Paides, Raplas, Tallinnas ja Haapsalus. Lisainfot toimumisega kohta saab meie kodulehelt www.verekeskus.ee,”

KÜSITLUS

Millal käisite viimati vabaõhumuuseumis?

Enno, volikogu esimees: Olen reisidel käinud vabaõhumuuseumis näiteks Slovakkias ja Poolas. Rootsi kuulsast vabaõhumuuseumist olen filmi näinud. Eesti vabaõhumuuseumis Tallinnas Rocca al Mares käisin siis, kui oli vaja nõu ja abi palkmaja ehitusel Järvakandis.

Kalvi-Kalle, VIII kl õpilane: Kaks aastat tagasi Kodila põhikooliga käisime Eesti vabaõhumuuseumis. Igav igatahes ei olnud. Mõni koht oli päris huvitav.

Gennadi, endine lendur: Vist juba 20 aastat tagasi paar korda käisin Rocca al Mares vanu talumaju vaatamas.

Salme, pensionär: Kümme aastat tagasi. Mul üks tuttav töötab seal.

Lilit, lasteaia õpetaja: Poolteist aastat tagasi lastega käisime Eesti Vabaõhumuuseumis.

Aleksander, elektrik: Kui eelmise kord muuseumiõõ oli, siis oma naise-ga käisin Rocca al Mares. Mind huvitab ajalugu ja tahtsin ka lähemalt vaadata, kuidas vanad majad on ehitatud.

Küsitles Maire Kõrver
Pildistas Siim Solman

RAPLAMA Sõnumid

Rapla 79511, Viljandi mnt 6, tel 489 2133, 5567 3260
reklaam ja kuulutused 489 2130, 5551 1084 faks 489 2135,
e-post: nadalin@sonumid.ee,
kodulehekülj: www.sonumid.ee

Peatoimetaja: Tõnis Tõnisson

Tegevtoimetaja: Inge Põlma (489 2244)

Ajakirjanikud: Eero Runge (489 2137), Margus Mikomägi (489 2245),
Maire Kõrver (489 2241), Katrin Helend-Aaviku (489 2246)
Vivika Veski (489 2132),

Fototoimetaja: Siim Solman (489 2138)

Kujundaja: Janek Tõnisson (489 2138)

Keeletoimetaja: Liivi Jegorov (489 2138)

Raamatupidaja: Juulija Rüsse (489 2136)

Reklaamijuht: Janek Tõnisson (489 2131, 520 0846)

Reklaamispetsialist, IT konsultant: Raiko Oja
(489 2243, 5551 1084, 5666 6750)

Reklaamikonsultant: Sigrid Algre (489 2130)

Toimetusel on õigus kirju ja kaastõid nende selguse huvides toimetada ning ühendada. Kaastõid ei tagastata ega retsenseerita. Honoreeritakse tellitud kaastõid. Raplamaa Sõnumeid on võimalik tellida Eesti Posti sidejaoskondadest, raamatukogudest, toimetuse reklaamiosakonnast ja Internetis Raplamaa Sõnumite koduleheküljel.

Toimetuse võtab vastu ka telefonitsi esitatud tellimusi.

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt tööpäeviti 8.30 -17 Viljandi mnt 6, Rapla.

Tel 489 2130, faks 489 2135.

Trükk AS Kroonpress.

Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda

Pressinõukogusse: pn@eall.ee või tel 646 3363

Kas õnn on rahas?

Rene Leiner, vabakutseline kirjamees

Hiljuti avaldas Postimees kokkuvõtte haridus- ja teadusministeeriumi (HTM) tellimisel valminud uuringust, mis käsitles erinevate gümnaasiumide lõpetajate palgaerinevusi.

Ja ennäe imet – nn eliitkoolide lõpetanud saavad viis aastat pärast gümnaasiumi lõpetamist kordades suuremat palka kui Eesti mõiste ääremaa koolide vilistlased.

Haridusminister näeb siin ohumärke hariduslikust kihistumisest ja tema arvates peaks nüüd kiiremas korras tegema igasse maakonda ühe tugeva gümnaasiumi. Kuidas seda eesmärki saavutada, me kahjuks veel kuulnud ei ole. Küll aga teame varasemast praktikast, et kindlasti ei sünni midagi head sellest, kui mitu halba kokku panna. Täna HTMi poolne sildistamine näitab ainult seda, et häid gümnaasiume ei ole võimalik väljaspool Tallinna ja Tartut isegi tikutulega leida.

Mis on see imevits, millega hakatakse neid kvaliteetseid gümnaasiume looma ja kuidas soodustab see nn tugevate maakondlike gümnaasiumide teke palgalõhe kokkutõmbumist?

Haridusministri loetletud 12 deklaratiivset haridusreformi põhipunkti ei vii meid selles teadmises väga palju kaugemale. Liikumine maalt linna ja sisemaal mere poole on kogu maailmas hetkel pidurdamatu ja paratamatu protsess. Kuhu lähevad ajud, sinna läheb ka raha. Kui kõik teadusastused, ärikeskkond, partnerid ja kontaktid on metropolis, siis nii see lihtsalt on. Isegi internetiajastul.

Kõike mõõdame rahas

Tulles tagasi nn palgauringu juurde, ütlen otse - minu jaoks oli tegemist täiesti mõtetu tegevusega, millele HTM on kulutanud maksumaksja raha. Seda kahel põhjusel. Esiteks ei saanud me ju tegelikult nendest tulemustest mitte midagi uut teada, autoridki mõönavad puudujääke tulemustest kaugeleulatavate järelduste tegemise osas. Teiseks muidugi märgiline

põhjus - kõike üritame taas mõõta rahas. Parem elu on siis, kui sul on rohkem raha! Erakond, kelle käsulaudu tänane haridusminister ellu viib, deklareeris küll veel hiljuti, et õnn ei ole rahas.

Meenub ka üks teine poliititurunduslikult väga õnnestunud loosung, nimelt reformierakonna loosung viie rikkama riigi hulka jõudmisest. Märgiliselt seda aga heaks kiita ei saa, sest rikkus on siin seatud eesmärgiks, mitte vahendiks, mida raha tähenduslikult ju on - maksevahend. Positiivsed eesmärgid on õnn, heaolu, rahu, armastus jne. Jah, need on meie maskuliinse maailma jaoks võib-olla liiga pehmed eesmärgid, mistõttu valitaksegi eesmärkideks pigem falloslikud sümbolid.

Õnnelikud inimesed

Nali naljaks, aga tõepoolest, kas miljonär on tegelikult õnnelikum kui mõni naturaalmajanduses elav pärismaalane, kes võib-olla ei ole pangakupüüre oma elu jooksul käes hoidnud? Liiga groteskne? Tegelikult on selge, et teatud elustandardi ja kliimavõõrte jaoks on olemas mingi elementaarne miinimum, mis võimaldab olla, tegutseda ja luua. Aga kas 1500 eurot teeniv inimene on (kaks korda?) õnnelikum

kui 750 eurot teeniv? Ja kas saab või tasub selle pinnalt teha järeltule haridusliku kihistumise kohta?

Isegi kui see ühe valimi puhul on nii, siis paluks mõõta muutujaid ja faktoreid, mis on selle taga. Kas ja kui palju mõjutab inimese heaolu raha või see, et ta saab tegeleda talle meelepärase eneseteostust võimaldava, aga mitte nii kõrgelt tasustatud tegevusega. Tean väga paljusid inimesi, kelle sisemise heaolu, rahulolu ja õnne tase on olnud negatiivses korrelatsioonis nende sissetulekute suurusega. Muidugi ei maksa siin hakata viibutama äärmustega nagu meil tihti kombeks. Ma ei räägi vaesuspiiril elavatest inimestest.

Otsene vaesus ei tee kedagi õnnelikuks, kuid samas ei ole täheldatud ka olulist seost rohkema raha ja õnnetunde suurenemise vahel. Ja see piir ei tule kätte mitte miljonites supeldes, vaid juba üsna keskmiste sissetulekute juures. Lisaks on tuntud majandusteadlase ja õnneuurija Richard Easterlingi

tööd näidanud, et kõikidele võrdselt raha juurde andmine õnnetunnet ei suurenda.

Kuna inimloomuse negatiivsemat poolt juhib suuresti kadedus, siis on kõige suurem rumalus igasuguste palgauringute avaldamine. Kõige ohtlikum on muidugi avalikustada naabrimehe või kaastöötajate palganumbreid.

Eesmärk ja vahend ehk Sandor Liive suur õnn

1500eurose palgaga inimene maksab küll rohkem riigimakse, mistõttu võiks teda pidada ka ESIMESE, poole vähem teenivat inimest TEISE ja miinimumpalgast elatuvat KOLMANDA sordi inimeseks. Kas ka 21. sajandil? Kas Sandor Liive on kordades õnnelikum kui tuhanded Eestimaa õpetajad ning kas tema heaolu on sedavõrd suurem? Ehk peaks lahti muukima mõiste heaoluühiskond, mis täna seostub ehk liigagi palju mammonaga.

Ei, me ei pea pidurdama majanduse arengut või piirama vabaturu konkurentsitingimusi. Aga minu hinnangul on tänane pendliseis ikka väga ühele poole kaldu. Võib-olla ei olegi selles maskuliinse maailmas sookvoodid enam nii totakas mõte, sest see on ju samasugune jõupoliitika, mis iseenesest peaks meelele arusaadav olema. Naisi ju ei lööda. Ja toonitan veelkord - raha on vajalik vahend, aga ta on siiski üksnes MAKSEvahend, mitte MÕÖTMISvahend ning veel vähem tohiks ta olla eesmärk. Tagasi palgauringu ja haridusliku kihistumise juurde.

Küsin veelkord, miks on tulemused sellised ning miks räägitakse ainult palgast? Kui palju avaldab mõju näiteks geneetiline faktor? Iga selline palgauring peab võtma arvesse ka nende koolilõpetajate tausta ehk siis perekonda, vanemaid - nende haridust, tööd, palka -, praegust elukohta jne.

Geneetikud tulevad aina jõulisemalt välja uute avastustega sellest, kui palju meie elu on tegelikult geneetiliselt determineeritud ja ennustatav. Mis puudutab lapse hariduskäiku, siis on arvatud, et põhi-

rõhk lapse hilisemate saavutuste võimalikuks tegemisel tuleb panna eelkoolieas ja seda ennekõike kodus. Hiljem on võimalik tegeleda üksnes vigade parandusega või nende süvendamisega.

Põhirõhk põhikooli

Tegelikult ei ole keegi veel suutnud üheselt selgeks teha seda, millest gümnaasiumide väidetav tasemelõhe põhjustatud on, kas õpetajate ebaühtlasest tasemest või õpilaste individuaalsetest erinevustest. Kas hoiame maakondade helged pead sunniviisiliselt oma kodukohta gümnaasiumides? Üldiselt on muidugi elu näidanud, et haridusmatsi ei riku ning samas ka kõige kehvast koolist tuleb hea tahtmise korral arste, insenere, teadlasi.

Mida siis kõige selle juures esimese asjana teha? Kui midagi täna päästa on vaja, siis tuleb ennekõike suunata oma energia põhikooli. Kui seal midagi ei muutu, siis ei suuda ka kui tahes elitaarne gümnaasium enam midagi päästa. Seda enam, et peatselt maa peale langeva õnnituse - "tasuta kõrgharidusega" - piirab riik niikuinii sisuliselt kõrghariduse juurdepääsu, mistõttu peaks juba põhikooli lõpuks olema inimesele enam-vähem selge, kuhu suunda edasi liikuda. Millest tulenevalt peaksid ka gümnaasiumid olema tulevikus erineva suunitlusega. Kellele ettevalmistus ülikooliks, kellele ametikooliks või rakenduslikuks kõrghariduseks.

Kooliõpetajate ettevõtlikkust ja loovust

On paar olulist asja, mida tänases koolis ei õpita või vähemasti, mille osas ei ole põhjust rahuloluks. Need on elus toimetuleku oskused, ettevõtlikkus ja loovus. Muidugi

peab ka kodu seda toetama. Ma ei väsi kordamast: seni, kuni lapsevanemad küsivad koolist tulnud võsukeste käest, mis hindeid nad said, aga mitte seda, mida uut nad täna õppisid, on igasugune paradigmaatiline muutus haridussüsteemis tapetud juba eos.

Kuidagi kummaline on 2012. aasta kevadel endiselt tõdeda, et ikka veel hinnatakse koolis teadmisi ja fakte, mitte nendest arusaamist või rakendamist. Sellest kõigest on Eestis räägitud juba vähemalt 20 aastat, aga muutunud ei ole peaaegu midagi. Kõik räägivad, aga teevad ikka vanaviisi. Kas viga on õpetaja- ja lapsevanemakoolituses? Eks vanal heal Inglismaalgi läks selle mõtteviisi muutmisega aega vähemalt veerandsada aastat.

Kindlasti tuleb suurem rõhk juba põhikoolis suunata karjääriõppele. Õnnetunnet loob inimesele ennekõike see, kui ta teostab ennast erialal, kus ta saab kõige paremal moel tööle rakendada oma nähtavad ja ka pealtnäha varjatud võimed ja omadused. Õnnetu ja enda valikutega rahulolematu inimene on ka töötajana vähem efektiivne. Seda olenemata talle makstava palga suurusest. Mida varem enda tegelikku mina selles kontekstis leidma hakatakse, seda õnnelikum, või kui soovite, seda produktiivsem on ühiskond.

Arendagem tugevusi, mitte nõrkusi

Minu hinnangul on plaanitav võitlus kihistumisega täna liiga pinnapealne. Kui on teada, et mehed kasvavad naistest keskmiselt pikemaks ja kaaluvad rohkem, kas on vaja hakata tegelema nivelleerimisega? Kui tuua see analoogia üle kihistumise teemaatikasse, siis äkki on mõistlikum aren-

juba põhikoolis oskusi vastavalt eeldustele, huvidele jne.

Esimene mõistlik samm haridusreformi elluviimisel on kindlasti põhikooli lahutamise. See on hea juba ainuüksi põhjusel, et esimese klassi koolikatsed ei oleks enam sisseastumiseksamiteks ülikooli ning gümnaasiumid ei täidaks pearaha nimel ennast lõhki.

Äkki peaksime siiski kasutama erinevuste tugevusi, mitte rõhutama negatiivset? Äkki peaksime õpetama ja uue väljundipõhise õppe tingimustes ennekõike õppima elus toimetulekut ja ettevõtlikkust ning seda üldiselt, mitte ainult ministeriumi poolt väljahõigatud "vähemalt ühes maakondlikus gümnaasiumis" eliitbriilereid inkubeerides. Meil on tiptulemused PISA ja TIMSSi uuringutes. Külm dušš selle kõige peale on uuringutulemused, et meie õpilased on ühed kõige õnnetumad Euroopa Liidus. Ja nüüd siis see palgauring sinna otsa.

Loll rahvas, tark riik?

Oma tööde eest mõne aasta eest Euroopa teadusauhinna võitnud tuntud õnneuurija Luisa Corrado on leidnud, et enamikule inimestele ei tooda õnne juurde mitte pangaarve numbriline kasv, vaid hoopis kindlus ja usaldus riigi ning tema institutsioonide (sh poliitiliste) vastu. Oluline on, kuidas riik sind kõnetab. Eestis on täna sellega teadagi lood kehvad. Kahjuks ei tooda hetkel seda usaldust juurde ka HTM.

Tuleb 100% nõus olla Jaak Aaviksooga, kes pidas Postimehe küsimuste vastates oma ministeriumi kõige nõrgemaks kohaks olematut suutlikkust strateegilise kommunikatsiooni vallas. Just selle kivi alla ongi tera maetud. Jõuga võib võita sõja, aga mitte usaldust.

Aga võib-olla ongi rahvas loll nagu lauajalg ning ainsad töövahendid tema töötlemiseks ja "valgustamiseks" on kirves ja saag. Sellisel juhul ei ole muidugi palju targem ka "valgustaja" ise, sest usume ju vaid sellist eliitkooli, mis vormib nullist tipu.

Protseesse, kus me kõik oleme osalised, ei saa ühelt poolt lihtsalt kehtestada, vaid need peavad algusest peale olema kõikidele mõistetavad ja vajalikud. Kui ma tahan sõita Pärnusse, aga mind pannakse Põlva bussile, siis sõidan ma esimesel võimalusel Pärnust ikkagi edasi Põlvasse. Ringiga. Olles kaotanud aega, raha ning mis peamine - usalduse.

Külm dušš selle kõige peale on uuringutulemused, et meie õpilased on ühed kõige õnnetumad Euroopa Liidus.

Selgus Rapla MK meister korvpallis

Eero Runge

19. mail peeti Alu spordihoones Rapla maakonna meistri-võistluste final-four kohtumised korvpallis ning selgitati välja selle aasta maakonna meister.

3. koha mängus läksid vastastikku kokku Rapla Korvpallikool ja BC Rapla. Kuigi Rapla Korvpallikool oli kolmandal veerandil BC Rapla vastu ees 59:43 ja kõik tundus justkui turvaline olevat, lasid nad endale järjest 14 punkti visata ning siis kestis tasavägine mäng kuni kohtumise lõpuni. Lõpuminutite trallis suutis siiski vanem generatsioon oma võtta ning lõpptulemusega 72:69 läks 3. koht BC Rapla meeskonnale. BC Rapla punktiviskajad: Tanel Küttis 26 (6x3), Taavi Tuisk 15, Eero Ratas 12, Erik Tserr 10, Tanel Taal 6, Andres Paas 1.

Finaalis läksid omavahel kokku ML Viimistlus ja Fortium Ehitus Kohila. Kohila noored mängumehed jäid kohe paarikümne punktilise kaotusseisu, kuid jõudsid kolmandal veerandil 9 punkti kaugusele - 54:45. Siis pidi vigadega mängust lahkuma Fortium Ehitus Kohila tubli mängumees, Marko Ahven, kes oli ML Viimistluse maala kaitses vastu tabanud juba 5 kolmepunktilist. Pärast seda libises ML Viimistlus vaikselt eest ning kohtumine võideti tulemusega 93:66. Finaalmängu parimaks tunnustati

Alu spordihoones peetud finaalkohtumisel olid vastamisi Fortium Ehitus Kohila ja ML Viimistlus. Mängu kindel võit ja 2011/12. a maakonna meistritiitel läksid ML Viimistluse meeskonnale

Foto: erakogu

võitjate poolt Indrek Reinbok, kes viskas 25 punkti ning kaotajate poolt Sten Karhu, kes viskas oma meeskonnale eest 14 punkti. ML Viimistluse punktitoojad - Indrek Reinbok 25, Rauno Lett 24, Heido Pärn 8,

Gunnar Rebane 8, Priit Ilver 7, Aivar Liibak 7, Kristjan Aller 6, Karmo Allikas 4, Mihkel Ital 2. Kohila meeskonna punktitoojad - Marko Ahven 15, Sten Karhu 14, Kristjan Kulber 11, Siim Kams 8, Robert Võeras

7, Sten Laane 5, Rene Roost 4, Martin Meeksa 2.

Lõppjärjestus: 1. ML Viimistlus 2. Fortium Ehitus Kohila 3. BC Rapla 4. Rapla korvpallikool 5-6. Märjamaa SK I ja Alu SK.

Helmet Palm pidas sõna

Eero Runge

Järjekordne Olerex Eesti meistri-võistluste II etapp rallikrossis peeti 19. mail Tallinna hipodroomil. Eelmise etapivõidu noppis võimsate SuperCar nelikevõistluste autoklassis Helmet Palm ning tookord lubas mees, et sellel hooajal ta kohaga alla esikolmiku naljalt ei lepi.

Kuna rallikross on viimasel ajal jällegi Eestis üha enam populaarsust kogumas, siis otsustas võistluste korraldajate komitee sellel hooajal tuua ühe kaheksast rallikrossietapist ka Tallinnasse, sest senini oldi peamiselt võidu kihutatud maakohatades asuvatel rallikrossiradadel.

Seekordsele etapile oli registreerinud end kokku 27 motosportlast neljast riigist ning kogu võistlus hipodroomil töötas tulla

vägagi huvitav, sest SuperCar võistlusklassis tegi sel korral kaasa ka eelmise aasta Eesti meister rallikrossis, Sten Oja, kes esimesel Missos toimunud etapil pidi kahjuks võistlusest kõrvale jääma. SuperCar võistlusklassis kuuluski seekordne etapivõit Sten Ojale (Mitsubishi EVO6), kelle nimele jäi ühtlasi ka päeva parim aeg ning A-finaali kindel võit. Talle järgnes tugevat konkurentsi pakunud soomlane Silvo Viitanen (Ford Fiesta) ning kolmanda poodiumikoha võitleski endale Helmet Palm (Mitsubishi EVO6).

Pärast kahte etappi juhivad üldarvestuses 42 punktiga Helmet Palm, talle järgneb 32 punktiga Andri Oun ning 3. kohta hoiab Sten Karuks, kellel on kokku 24 punkti. Järgmine võistlus on 9. juunil Põltsamaal.

3. Raplarullist võttis osa üle 400 osaleja

Priit Karjane

20. mail leidis Raplas aset järjekordne rulluisutamise võistlus 3. Raplarull.

Iilus ilm ja EMT Rullituuri pikim võistlustrass, mis oli liikluseks täielikult suletud, meelitasid kohale üle 400 rulluisuõbra. Võistlustrass kulges mööda T-27 Rapla-Järvakandi Kergu maanteed 7 km pikkuselt Raikkülani.

Rullitajate seltskond oli kirev - kohal olid Eesti rulluisutamise tippregijad ning loomulikult harrastajad, kellele oli maratoni distants esmakordseks katsumuseks. Üha rohkem väisab Raplarulli ka naaberriikide rullitajate harrastajaid. Seekordsest võistlusest võtsidki osa päris paljud külalisrulluisutajad Lätist, Soomest, Rootsist ja Venemaalt.

Avapaugu startidele tegid kõige pisemad rullitajad, kellel kõigil seljas kollane liidri särk, nagu suurvõistlustel kohane. Nemad läbisid 600 m. Edasi

tehti algust veidi suuremate rullitajatega ning rajale tormasid ka ratastoolivõistlejad, kes läbisid 1,5 km. Kell 12 anti start 42 km põhidistantsile, neile järgnesid IIZI skate distantsi sõitjad ja neid läksid omakorda püüdma rulluisutajad.

Päeva kiiremaks maratonaariks osutus meestest Kert Keskaik, kes läbis 42 km ajaga 1:12.50, temale järgnesid Nikolay Yugay (Venemaa) ja Kaur Meresaar. Naiste maratoni võit läks sellel aastal lätimaale ja võitjaks osutus Laima Kaufina ajaga 1:23.51, temale järgnesid Saskia Alusalu ja Diana Kaarreste.

14 km IIZI skate meeste võitjaks tuli Marten Liiv ajaga 28,06 min ja naiste nobedaim oli Kristiine Kalev, kelle lõpuajaga oli 30 min ja 20 sek.

Järgmisel aastal on tulekul kindlasti ka 4. Raplarull ning samuti ei ole veel hilja otsida kapist välja rulluisud või külastada hästivarustatud spordipoode, et algust teha rulluisutamiseks.

Tennisistid lõpetasid sisehooaja

Rapla Tenniseklubi 2011/12 sisehooaeg lõpetati üksik- ja paarismängu meistri-võistlustega. Kuna Raplas tennisemängu harrastamiseks veel siseväljakuid pole, siis peeti võistlused Tallinnas Audentese ja Tere tennisehallis, kus klubi liikmed ka talvel treenivad.

Tenniseklubi liikmete arv on aastatega kasvanud ning neist enamik võttis osa ka meistri-võistlustest. Üksikmängus jõudsid finaali Donatas Narmont ja Toomas Polluks. Kahjuks pidi Polluks vigastuse tõttu andma seisul 4:2 loobumisvõidu. Kolmanda neljanda koha mängus saavutas Tõnu Kleesmann 6:4, 6:4 võidu Riho Pihlapuu üle.

Klubi paarismängu meistritiitlit konkureeris kuus paari. Turniiri süsteemi ko-

haselt mängisid kõik paarid omavahel läbi. Tasavägiseid mänge oli palju, lõplik paremusjärjestus selgus alles pärast viimast kohtumist.

Neli võitu ühe kaotuse kõrval teenisid Alvar Kaur/Alex Raadik ning Aavo Isak/Donatas Narmont. Omavahelises mängus olid paremad Kaur/Raadik tulemusega 6:2, 4:6, 10:4 ning see-ega klubi meistritiitel neile. Kolmanda koha saavutasid Riho Pihlapuu/Tõnu Kleesmann.

Mai keskel avatakse juba tennise suvehooaeg ning siis on võimalus ka kõigil huvilistel tutvuda tennisega Jõe tänava liivväljakul.

Täpsem info www.rapla-tennis.ee.

Koostas: Rapla Tenniseklubi

Rapla Tenniseklubi sisehooaja üksik- ja paarismängude võitjad.

Foto: erakogu

KOOLISPORT

Kergejõustiku karikavõistluse tulemused

Järjekordne kergejõustiku karikavõistlus peeti 16. mail Kohilas. See oli eelvõistlus 24. mail toimuvatele kergejõustiku meistri-võistlustele I-XII klasside õpilastele. Kohilas peetud võistlustel osales viis kooli ja 48 koolinoort. Iga võistleja võis osaleda kahel erineval alal ning lisaks sellele veel ka teatejooksul.

TÜTARLAPSED

Anet Maripuu	Kohila GI-60 m 8,3 ; I-kaugus 4.66
Ragne Hindrimäe	Kohila G I-400 m 1.09,8
Laura Raid	Rapla VG I-kõrgus 1.40
Karina Baumverk	Kohila GI-kuul 9.90; I-ketas 26.26
Eggle Marton	Järvakandi G I-oda 26.96

Väike-rootsi teatejooks I- Kohila G.2.42,5
/Reelika Piirsalu, Karina Baumverk, Ragne Hindrimäe, Anet Maripuu/

Võistkondlik arvestus: I- Kohila G

POEGLAPSED

Oliver Ross	Rapla VG I-60 m 7,2;
Sander Klein	Rapla VG I-400 m 54,1;
kaugus I-6.27	
Hendrik Kivi	Rapla VG I-1500 m 4.54,9
Henri Loose	Rapla ÜG I-kõrgus 1.80
Oliver Ross	Rapla VG I-kuul 11.55
Siim Tammiste	Järvakandi G I-ketas 29.53
Tom Sillaots	Rapla VG I-oda 45.73

Väike-rootsi teatejooks I-Rapla VG 2.01,5
/Ken Lill, Oliver Ross, Sander Klein, Marko Merila/

Võistkondlik arvestus: Rapla VG

Üldarvestuses (tütarlapsed + poeglapsed) kuulus esikoht Rapla VG-le.

Laine Rökk

Astra ja Nelli lõid koostööprojekti

Piret Linnamägi

Turba kultuurimaja ja Varbola rahvamaja vahel tekkinud sõprusuhteid soovitakse edasi arendada kõigis kultuurivaldkondades.

17. mail said Turba kultuurimajas kokku Varbola naisansambel Astra ning võõrustajate naiskoor Nelli, et ühiselt laulda, aega veeta ja tulevikuplaneerida.

„See vist pole juhus, et me kohtusime. On ju Varbola kuulunud ja kuulub ka praegu Nissi kihelkonna alla ning ainuüksi see on märgiks, miks kahe maja suhted lühikese ajaga nii soojad toonid on saanud,“ sõnas Turba kultuurimaja juhataja Anne Kuusk. Tal oli siiralt hea meel, et nii lähestikku asuvad rahvamajad on aasta jooksul loonud väga tiheda koostöövõrgustiku.

Esinemist alustasid väikesed kevadised kavaga Astra laulunaised dirigent Marju Plamuse juhendamisel. Kuigi

17. mail said Turba kultuurimajas kokku Varbola naisansambel Astra ning võõrustajate naiskoor Nelli.

Foto: PIRET LINNAMÄGI

kogu ansambel sellele kohutamisõhtule kaasa tulla ei saanud, kiitis naiskoor Nelli dirigent Tõnu Kangron väga valitud repertuaari ning arvas, et kahest kollektiivist kokku saaks väga heal tasemel suure koori. Võõrustajate kava oli sel korral kokku pandud pulmalauludest.

Kuna kokkusaamine toimus taevaminemise puhul, oli kutsutud sellest pühast rääkima EELK Nissi Maarja Koguduse õpetaja Lea Jans-Yölonen.

Laululembene õhtu lõppes ühislaulmisega ning sündis mõte teha ühisprojekt Horoskoobi-aegsetest lauludest. Laulud loodetakse selgeks saada hilissügiseks ning siis esitatakse neid suurte kontsertidel Varbolas ja Turbas. Kohe tehti ka esimesed viisikatsetused ning tõdeti, et vanad head lood sütitasid naiste meeli. Projekti „Oo, oo, Horoskoop“ elluviimisega alustatakse sügisel pärast suvepuhkust.

„Teid leiab siit majast üles võimsa laulu järgi. Astrast ja Nelliga saab tõesti hea ühiskoori,“ sõnas naiste seltskonda ootamatult sulandunud laulu- ja spordimees Uno Ojand, kes varemalt Varbola mail elanud.

Kenast kohtumisest jäi turbalastele mälestuseks Ester Kulagina raamat „Läbi aegade ja inimeste“, milles palju juttu Varbolast ja seal elavatest inimestest. Varbolalased sõitsid koju suure kommikarbiga.

134. Mälestusi 1941. aasta kuumast suvest Raplemaal

Kogunud ja korjastanud Tõnis Tõnisson

Lehtmaa, H "Meie sooviks on taevas, mis päikest on täis", Ühistöö 15. mai 1965. a.

Luige, Jaan "53 aastat Kaiu mõrvadest", Nädaline 15. oktoobril, 5. november 1994. a.

Luige, Jaan "Kurjus sünnitab kurjust", Nädaline "Mõeldes Tagasi" detsember 1994. a.

Lääne, Tiit "Vaimastvere suvesõda murdi verega", Maaleht 25. august 2011. a.

Mei, Aare "Metsavendlus Juuru kihelkonnas aastatel 1941-1949", Nädaline 12. jaanuar 2008. a.

Mesila Tõnu "Vana foto. 70 aastat Märjamaa lahingust", 25. juuni 2011. a.

Mäe, Hjalmar "Kuidas kõik teostus", Matrx Kirjastus 2005. a.

Märjamaa, Juhan "Päärdu Vene küla lahing", Nädaline 11. august 2011. a.

Mätas, Ludmilla "Üks elulugu läbi mitme maakonna ja riigikorra", Nädaline 22. novembril 1996. a.

"Nimed memoriaalil", Nädaline 1. september 2001. a.

Nipper, Otto "Mahtra sovhoosi ajalugu"

Olljum, Rudolf "Metsavennana Hirvelaane pataljonis", Nädaline 27. august 1996. a.

Paidla, Arvi "Siin- ja sealpool maanteed. Raplamaa", kirjastus Olion 1991. a.

Pihlau, Jaak "Eesti sõjaväe häving aastal 1941", Tartu 2003. a.

Pooman, Herbert "Kiri õele", Rindeleht.ee

Praats, Helju Suulised mälestused suvi 2011. a.

Põlme, Boris "Meenutusi Rapla koolide algaastaist", Rapla ühisgümnaasium 75, RÜGi vilistlaste mälestused.

Pähklmägi, August "Kedagi pole unustatud, midagi ei unustata. Matkaradu Suure Isamaasõja lahingupaikadesse", Eesti Raamat 1975. a.

Püvi, Jüri "Rapla kangelaslik kaitselahing augustis 1941", Ühistöö 1. august 1974. a.

Rapla kalmistu andmed "Vana osa, V, 10, 19-kohaline kirstuplats." kalmistud.webmaster@spin.ee

Rapla koguduse aruanne 1941. a kohta. Türi trükikoda 1942. a.

Raud, Kuno "Paul tuli välja võitjana", Kultuur ja Elu nr. 1 2009. a.

Raudsepp, Helvi "Sõda ja Rapla lahing puudutasid lähedalt Sulumardi talu", Nädaline 13. septembril 2008. a.

Rehemaa, Leo "Sõjasuvi Lõuna-Harjumaal", Nädaline 18. juuni 1996. a.

Rehemaa, Leo "Hirvelaane pataljonist", Nädaline 3. detsembril 1996. a.

Rehemaa, Leo "Uusi andmeid Kuimetsa 1941. aasta sündmuste kohta", Nädaline 5. juuli 1997. a.

Reinhold, Aet "Märjamaa kiriku ja koguduse ajalugu"

Reissaar, T. "Homme Raplas ja Kuusikul", Ühistöö 8. mai 1965. a.

Ristsoo, Tõnis "Toomas Hellat ja KGB", Tuna 1998. a.

"Saksa okupatsioon Eestis" www.hot.ee/laging/ajalugu-6html

Salm, Heino "Meenutusi sõjasuvest" käsikiri.

Talpak, Karl "Kapten Talpaki kompanii 1941. a. tegevuse kirjeldus." Kogumik "Teed ja saatused", koostaja Reino Hein, Tartu 2001. a.

Tamm, Olev "Sõjasuvi 1941", Väandra Teataja 29. juuli 2011. a.

TLÜAR "Välis-Eesti isikud"

Toomtal, Heino "Kui mind sõtta kutsuti", Nädaline 23. oktoober 1993. a.

Toomtal, Heino "Kuhu kõik need mehed jäid?", Nädaline 20. veebruar, 26. märts, 2. aprill, 7. mai, 18. juuni, 23. juuli 1996. a.

Toomtal, Heino "Kuulujutul polnud alust", Nädaline 7. mai 1996. a.

Toomtal, Heino "Puhake, paremad pojad", Nädaline 28. augustil 2001

Toomtal, Heino "Rapla lahing 10. augustil 1041" Nädaline 3. august, 10. august 1994. a.

Toomtal, Heino "Rapla vabastamine venelaste käest augustis 1941", Nädaline 23. veebruar 2000. a.

Tõnisson, Tõnis "55 aastat Rapla lahingust", Nädaline 27. august 1996. a.

Tõnisson, Tõnis "Rapla lahingu mempriaal avamiseks valmis", 28. august 2001. a.

Vald, Anniki "Inimeste kannatused Juuru kihelkonnas aastatel 1941-1945", Juhendaja Juhan Märjamaa. Nädaline 25. veebruaril 1993. a.

Vald, Anniki "60 aastat Juuru mässust", Nädaline 7. juulil 2001. a.

Tartu kunstniku kummaline maailm Kohilas ja Raplas

Kohila kiriku tornigaleriis avatakse 3. juunil kell 17 Marge Nelgi fotonäitus.

Marge Nelk on Tartus hästi tuntud fotokunstnik, kes on muuhulgas lõpetanud TÜ Usuteaduskonna. Seega võib tema näitust võtta kui Tartu vaimu pisukest invasiooni Raplamaale.

Marge Nelgi tööd on kummastavad, unenäolised, fantaasiarikkad ja lummasid.

Seni suuremad näitused, mida on kajastanud ajalehed Postimees ja Eesti Ekspress, on olnud Tartus, Võrus ning Viljandis Kondase Keskuses.

Kohila kiriku tornigaleriis on näitus avatud juuniku lõpuni. Juulis saab fotosid vaadata Rapla kohvipoes.

EESTI KULTUURKAPITAL

Hull ornitoloog
Mesiniku tütar
MARGE NELK

KOOMIKS

SVF
Heategevuslik Fond "MTÜ „Saagu Valgus“

KIRBUTURG "SAAGU VALGUS"

26. mail: kl 9.00 - 16.00 turg,
16.00 - 18.00 Moetendus "Vana moodi!"
Kogu päev täis üllatusi! Üritust jäädvustab ka ETV

Turud toimuvad ka 2., 9., 16., 30. juunil!
Koht: Rapla, Mahlamäe 10, Okta Centrumi tagahoovis

Olete kõik oodatud ostma ja müüma!
Osavõtt **TASUTA!**

PLASTEKOR
KLAASPLAETTOIDED

**MAHUTID • SEPTIKUD
BIOPUHASTID
LIPUMASTID
HAAGISEKAANED
KANUUD • SÜSTAD**

Paigaldus. Teave tel 5344 3556,
info@plastekor.ee, www.plastekor.ee

**HELISTA IFI
KINDLUSTUSTELEFONILE
1211**

www.metsaamet.ee

Teenused erametsaomanikule:

- Metsakinnistute ost.
- Raieõiguse ost.
- Metsa ülestöötamine ja vedu.
- Metsamajandamise kavade koostamine **TASUTA**.

Teave e-post: info@metsaamet.ee,
tel 5615 0680, Karl Lister

Tel 511 0415,
517 9866, 489 4055.
www.landeker.ee

LANDEKER

OSTAB

- metsakinnistuid
- hüpoteegiga ja läbiraiutud kinnistuid

Holmes&Meyers OÜ
pakub tööd

C-kat
AUTOJUHILE.
Vajalik eelnev töökogemus.

Hooajaliselt vajame
HALUMASINATÖÖLISI.

 HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

Info tel 5595 5065

Raja K.T.
bioküt

Ostame kütte-puitu ja võsa.
Tasumine kohe.

Kraavikallaste ja võsastunud
põllumaade raie. Hakkimine ja väljavedu.
Tel 5341 3723, 520 8980 rajakt@hotmail.ee

**EESTI METSAMAAKLER-
ostame**

METSAKINNISTUID
www.metsamaakler.ee

andres@metsamaakler.ee
7446655, 5285038

- Ostame **METSAKINNISTUID**, ka raiutud ja hüpoteegiga
- Ostame **PÕLLUMAAD**

Küsi hinda! Teeme pakkumise!

Lai 10, 80010 Pärnu
Tel 447 7900, 528 5263
Faks 447 7903, metsagrupp@hotmail.ee

TÖÖPAKKUMISED

Rapla Metall OÜ otsib metallitöö **LUKKSEPPA**.
Tööülesanded: metalldetailide valmistamine, eeltöötlus, valtsimine, puurimine, lõikamine.
Eeldame korrektsust, soovitatav kogemust tööpinkidel töötamisel, töökust ja kohusetundlikkust.
Töökoht asub Rapla maakonnas Alu alevikus Tallinna mnt 7.
Tööle asumise aeg kokkuleppel.
Kontakt tel 511 4487,
Mardo Maidre, e-mail: mardo@raplametall.ee

SA Rapla Maakonnahaigla pakub tööd **KIIRABITEHNIKULE/PARAMEEDIKULE**.
Kontakt 489 0747, 489 0702

Hageri Hooldekodu pakub tööd **HOOLDAJATELE**.
Kontakt 483 6180, 5569 5618

Pakume tööd **SAERAAMIJUHILE**
Töökoht 30 km Raplast. CV saata info@sae.ee
Info 501 2069

KAASTUNDEVALDUS

Siiras kaastunne Sirjele lastega kalli abikaasa, isa ja vanaisa

IVAR KULJUSE
kaotuse puhul.

Heli ja Sulev

Südamlük kaastunne Vilmale ja Jaanusele

IVAR KULJUSE
surma puhul.

Perekonnad Paasma ja Hansen

Äkki katkes Sul elulõng, hella mälestust Sinust hoiame...

Mälestame sõbralikku, heatahtlikku naabriteest

IVAR KULJUST
ning tunneme

leinas kaasa vanematele, abikaasale, lastele, lastelastele ja venna perele.

Kodumaja naabrirahvas

On lahkunud armas

ARKADI POVERUS
Urniaga ärasaatmine Rapla kirikust 28. mail kell 12

Avaldame kaastunnet lähedastele

EVI ORMUSE
surma puhul.

Riina ja Taivo

MÜÜAKSE

2 toal kort Raplas. Tel 5392 9621

lõhutud küttepuid: toored ja kuivad (lepp, kask, haab, okaspuu) pikkused 30-100 cm Hind al 35 €/rm kohaletoomisega.
Tel 5593 8372

On aeg tellida küttepuid!
Holmes&Meyers müüb lõhutud küttepuid. Küsi hinda!
Tel 5550 5574, 600 5323

tooreid ja kuivi lepa ja kase küttepuid 30, 40, 50, 60 cm, ka võrkkotis. Vedu. Tel 516 6305

Raplas liiva, killustikku, kaubabetooni, r/b plaate, vun. plokke, kaevurõngaid, armatuurrauda. Tellingute rent ja soojakud.
Tel 517 5335

kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid 40 l võrkkotis. Vedu tasuta. Tel 523 8503

tooreid lõhutud küttepuid, al 32 €/rm, tarne al 10 rm, moodud tellija soovil, transport hinnas.
Tel 502 4895

turbabriketti, puidubriketti ja küttepuid. Vedu. Tel 5359 2794

maja Märjamaal. Tel 518 8251

terviserikke tõttu **kaunist kodu** Märjamaal: 2-kordne kõigi mugavustega kivimaja, kinnistu 1424 m², kõrghaljastus. Tel 5664 9756

maja Raplas. Info tel 489 4935

küttepuid, värskest lõhutud ja kuivi 30, 40 ja 50 cm kojootoomisega. Hinnad soodsad! Helista ja lepime kokku! Tel 5665 8013

Kui vajad liiva, kruusa, killustikku (10 t), helista 517 4866

uued täispuitvoodid madratsiga, laius 120, 140, 160 cm; pikkus 200 cm. Hind 180, 185, 190 €. Vedu meilt. Tel 5679 3301

talusealiha, kojootoomise võimalus. Info tel 505 9151

kartulit. Tel 521 2016

garaaž keldriga Rapla linnas Metsapargis. Tel 5373 4616

silorulle. Tel 526 5334

rootorniiduk KDN-210 (vene). Tel 5663 3104

KINDEL KAITSE. MÕISTLIK HIND.

KINDLUSTA KORTER IFI KLASSIKPAKETIGA.

TEENUS

KAARDID ENNUSTAVAD 24 H.
Tel 900 1727, h. 1,09 €/min.

Konditsioneeride paigaldus ning sõidukite konditsioneeride täitmine, kodumasinat remont.
Tel 5330 1720, www.kulmaline.ee

Raamatupidamine, aruanded.
Tel 505 9669, info@holopoint.ee

Ohtlike puude langetamine, arboristitööd.
Tel 5663 2968, 5340 2068

Ehitus- ja remonttööd.
Tel 554 6457

SOOVIN ÜÜRIDA
garaaži Mahlamäel. Tel 526 5334

OSTETAKSE

kogu Eestis parima hinnaga metsamaad, kasvava metsa raieõigust ja metsamaterjali. Tel 504 6774 Eesti Metsnik.

Metsä Forest Eesti AS ostab kasvavat metsa, metsamaad, palki ja paberipuitu, küttepuitu

ja võsa-raiejäätmeid. Tel 514 8238, 503 8777, 523 7944

Vanametalli kokkuost Raplas Järna 2, **avatud E-R 8-18, L-P 10-16.** Tel 5673 2463, hinnakiri www.rauaspets.ee

Vanametalli kokkuost Agrovaru territooriumil E-R 9-17, L 10-16. Tel 505 8637, www.feralmet.ee

OÜ ESTEST PR ostab põllu- ja metsamaad.
Tel 504 5215, 514 5215

vanametalli, akusid, vanu sõidu-, veoautosid (ARKist kustutamine). Vedu (ka nädalavahehetustel) ja raha meilt.
Tel 5679 7793

kasvatav leppa ja pakutakse metsa ülestöötamise teenust.
Tel 5373 7294

vanametalli teie kodust, tükeldame ja kaalume. Raha kohe.
Tel 5347 6867

KAHJUKÄSITLUS. NAGU OLEMA PEAB.

HELISTA: 1211 VAATA: WWW.IFEE

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raie teie üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust. Pakkuda võib lageraieid harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepu eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

 HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

Telli kuulutus internetis
www.sonumid.ee

Reklaami pakkumine küsi
reklaam@sonumid.ee

LIVIS SPORT

16"

140€

28"

999€

26"

329€

Suurim valik jalgrattaid Raplamaal!
Rapla, Hariduse 3